

РОЛЬ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ В ПІДТРИМЦІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Лугвіщик Ю. М., студентка 5 курсу, гр. УС-61м,
Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”,
lug_j@ukr.net

Впровадження інституту венчурного фінансування є передумовою переходу економіки країни на нову модель інноваційного розвитку, що стане вирішальним чинником підвищення конкурентоспроможності національного виробництва, обороноздатності держави, економічної та соціальної стабільності. Венчурний капітал стає все більш важливим макроекономічним інструментом, який прискорює впровадження новітніх досягнень науки у виробництво та стимулює розвиток науково-технічного прогресу. Доказом цього є країни з розвинутим ринком венчурного капіталу (США, Японія, Німеччина, Великобританія, Нідерланди), які стали технологічними лідерами у світі і виступають як найбільші експортери високотехнологічної продукції [1, с. 2].

Перевага венчурного фінансування полягає в можливості залучення інвестицій на початковому етапі розвитку малого та середнього бізнесу, коли інші інвестори утримуються від ризикованих капіталовкладень. Так за даними Асоціації міжнародних інвесторів, в 2015 році обсяг приватних та венчурних інвестицій в Україну склав близько 132 млн. дол, що втричі перевищує показник 2014 року. Венчурний капітал відповідає усім вимогам фінансування інновацій: це довгостроковий капітал, що інвестується в акції нових, швидкозростаючих, інноваційних компаній з метою отримання високого прибутку після реєстрації їх акцій на фондовій біржі [2, с. 44]. Разом з грошовими коштами підприємства мають змогу отримати організаційну та управлінську підтримку для реалізації проекту.

Особливе значення має венчурне фінансування для комерціалізації результатів наукових досліджень у наукоємних і високотехнологічних галузях для підприємств, які беруть участь у розробці і впровадженні у виробництво нових ідей і технологій [3, с. 68]. Проте з 1600 венчурних фондів, що діють в Україні, більшість обмежується вкладанням коштів у традиційні сфери промисловості (будівництво, нерухомість), і практично не інвестують у високотехнологічні галузі. Відповідно постає необхідність ухвалення на урядовому рівні спеціальних програм з підтримки суб'єктів венчурного підприємництва, оскільки створення умов для розвитку венчурної інноваційно-інвестиційної діяльності стимулюватиме приплив приватного капіталу у проведення досліджень, дозволить окупити вкладення держави через податки з діяльності підприємств, сприятиме розвитку фондового ринку.

Однією з найбільш яскравих світових тенденцій розвитку венчурного підприємництва можна назвати посилення прямої фінансової участі держави у венчурних фондах. Найбільш потенційно успішні та пріоритетні проекти можуть фінансуватися урядами країн за рахунок державних венчурних інноваційних фондів. Успішними прикладами подібних структур є Бельгійський державний венчурний фонд GIMV, що надає прямі державні інвестиції, та VaekstFonden у Данії, що здійснює кредитування на пільгових умовах. При цьому управління інвестиційними проектами здійснюється професіоналами з приватного сектору. Для розподілу фінансового навантаження між державою та приватними структурами може бути використана і така форма взаємодії держави та ринку як механізм державно-приватного партнерства, який успішно розвивається в більшості країн Західної Європи та США.

Для вдалого розвитку інституту венчурного фінансування в Україні доцільно переглянути та запровадити схеми податкового стимулювання здійснення венчурних капіталовкладень, розробити законодавство щодо юридичного визначення статусу венчурних фірм та закріплення прав власності бізнес-ангелів у венчурних проектах, удосконалити механізми захисту інтелектуальної власності. Важливу увагу слід приділити розвитку інноваційної інфраструктури та створенню функціонуючої мережі технопарків, бізнес-інкубаторів, центрів трансферту технологій, які б стала місцем співпраці науковців і підприємців і сприяли комерціалізації результатів досліджень.

Отже, подальший розвиток інституту венчурного фінансування створить сприятливі умови для ефективної роботи українських підприємств, прискорить структурну трансформацію економіки та активізує науково-технічну та інноваційну діяльність в країні.

Література:

1. Притуляк Н. М. Венчурне фінансування інноваційної діяльності (теоретичний аспект) / Н. М. Притуляк // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. - № 2. – 5 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2013/5.pdf
2. Пилипенко Б. Г. Венчурний капітал як джерело фінансування інноваційних процесів: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 „Гроші, фінанси і кредит» / Б. Г. Пилипенко. – К., 2015. – 273 с.
3. Лях І. І. Роль механізму венчурного фінансування в підтримці національної інноваційної системи України / І. І. Лях // Стратегічні пріоритети. – 2015. - № 4 (37). – С. 66 – 72 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/8-1457001258.pdf>